

Spotkanie z królem- KAZIMIERZEM WIELKIM.

Od 1971 roku Kazimierz Wielki jest patronem naszej szkoły.

Dlaczego akurat teraz o nim wspominamy?

Miesiąc kwiecień był szczególnym czasem w życiu wielkiego władcy.

W kwietniu przyszedł na świat i w kwietniu był koronowany na króla Polski.

Kazimierz Wielki

Oto kilka informacji z jego życia i czasu panowania.

Przyszły następca polskiego tronu urodził się 30 kwietnia 1310 roku w Kowalu (obecnie powiat wrocławski). Był synem Władysława Łokietka i Jadwigi Bolesławówny.

Władysław Łokietek

Od najmłodszych lat Kazimierz przygotowywany był do objęcia tronu po swym ojcu Władysławie. W ostatnich latach panowania ojca na tronie brał czynny udział w rządzeniu krajem. Po przedwczesnej śmierci starszych braci już w 1312 roku został jedynym dziedzicem korony. Wychowywał się na zamku w Krakowie.

Po przezwyciężeniu ciężkiej choroby, która zagrażała nawet jego życiu, brał udział w wojnie polsko-krzyżackiej (1327-1332). W takich niełatwych okolicznościach 25 kwietnia 1333 roku na Wawelu odbyła się koronacja dwudziestotrzyletniego Kazimierza na króla Polski.

Insignia królewskie Kazimierza Wielkiego

Jako jedyny władca Polski miał przydomek "Wielki".

Czym sobie na to zasłużył?

Był władcą, który powiększył terytorium kraju, wzmocnił wewnętrznie swoje królestwo i zapewnił sobie szacunek na arenie międzynarodowej. Król Kazimierz wybudował 53 zamki, a 27 miast w tym Skawinę opasał obronnymi murami.

Mury obronne w Olkusz

Jeden z licznych, okazałych zamków wybudowanych za czasów Kazimierza Wielkiego powstał w Będzinie

Poddani mu biskupi i magnaci, dołożyli do tej liczby 13 warowni. Dodając do tego powstanie 65 nowych miast, co najmniej 500 wsi, adekwatne stają się słowa Jana Długosza zastawszy Polskę glinianą, drewnianą, pozostawił murowaną, ozdobną i wspaniałą”.

Z kroniki katedralnej krakowskiej

[Kazimierz Wielki] murował miasta, zamki, domy. Naprzód ozdobił zamek krakowski podziw godnymi domami, wieżami, rzeźbą, malowidłem, dachami wielkiej piękności. Naprzeciw zaś zamku krakowskiego, po drugiej stronie Wisły [...] wymurował miasto, które od imienia swego nazwał Kazimierzem, **jak również wiele innych miast, jako to Wieliczkę i Skawinę**, Lanckorone, zamek Olkusz, Beżanin, Lelów, miasto i zamek Czorsztyn, zamek Niepołomice, zamek Ojców, zamek Krzepice [...].

Kronika katedralna krakowska, [w:] , Kronika Jana z Czarnkowa, tłum. J. Żerbiłło, Kraków 2001, s. 16–17.

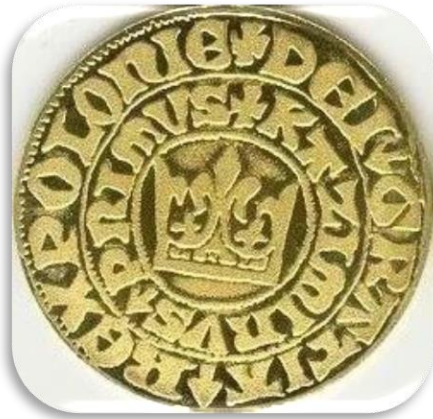

Skawina jest jednym z tych miast, które w 1364 roku założył król Kazimierz.

Kazimierz Wielki wspierał rozwój rzemiosła, rolnictwa i handlu. Kraków otrzymał od króla przywilej zwany **prawem składu**. Prawo to zobowiązywało każdego podróżującego kupca do zatrzymania się w Krakowie i wystawienia swoich towarów. W dalszą podróż mógł się udać z towarem, którego nie sprzedał.

Król wspierał też wydobycie surowców naturalnych. Do najcenniejszych należała **sól**, której używano do zabezpieczenia mięsa przed zepsuciem. Bogate złoża soli znajdowały się w Wieliczce i Bochni. Wydobywana w tamtejszych **żupach** sól wystarczała na potrzeby Królestwa Polskiego, a nadwyżkę sprzedawano za granicę. Zyski ze sprzedaży szły do skarbu królewskiego. Skarb królewski czerpał również dochody ze sprzedaży **rud ołowiu**. Ołów był dawniej ważnym materiałem budowlanym, wykorzystywanym na przykład do pokrywania dachów albo do łączenia szkła okiennego.

Kazimierz Wielki, by usprawnić handel, nakazał bicie własnej srebrnej monety – grosza krakowskiego. Na nowych monetach zostały umieszczone symbole ważne dla mieszkańców polskich ziem – ukoronowany orzeł oraz korona.

Moneta, tzw. grosz krakowski Kazimierza Wielkiego. Napis łaciński na awersie głosi: Kazimierz pierwszy, z łaski Bożej król Polski, a na rewersie – Grosze krakowskie.

Jako król i władca, Kazimierz odnosił wybitne sukcesy, jako "ojciec narodu", cieszył się powszechną miłością. Ale w jednej sprawie poniósł porażkę, nie doczekał się następcy tronu.

Król Kazimierz Wielki był ostatnim władcą z rodu Piastów, którzy rządzą Polską od czasów Mieszka I.

Warto zapamiętać.

Kim był nasz patron- Kazimierz Wielki?

Król Polski w latach 1333-1370.

Pełne nazwisko: Kazimierz III Wielki

Data urodzenia: 30/04/1310 (środa)

Data śmierci: 05/11/1370 w wieku 60 lat

Przyczyna śmierci: w wyniku nieszczęśliwego wypadku

Znak Zodiaku: ♉ Byk

Miejsce urodzenia: Kowal, Polska ☐

Miejsce śmierci: Kraków, Polska ☐

W roku 2021 przypada: 711. rocznica urodzin i 651. rocznica śmierci.

Danuta Kotuła